

Michał Wyrostkiewicz
Wojciech Wciś

Media a integracja cudzoziemców w Unii Europejskiej problemem naukowo-badawczym

Współczesne zwyczaje, prawa i osiągnięcia techniczne pozwalają ludziom w dość łatwy sposób nawiązywać i utrzymywać kontakty oraz podróżować, a także zmieniać miejsce zamieszkania. To tylko przykłady, które obrazują, dlaczego o dzisiejszym świecie mówi się, iż jest „globalną wioską”, do czego wprost odwołuje się tytuł niniejszej monografii. Na powstanie i utrzymywanie takiego stanu rzeczy w dużej mierze wpływają media, o czym niejednokrotnie będzie mowa w kolejnych tekstach książki.

Rzeczywisty wpływ mediów na powstawanie owej „globalnej wioski” oraz przedstawiany w mediach krajów należących do Unii Europejskiej wizerunek cudzoziemców, ze szczególnym uwzględnieniem obywateli państw trzecich (spoza Unii Europejskiej), a zwłaszcza migrantów, imigrantów, azylantów i innych grup „przybyszów”, stał się przedmiotem kilkunastomiesięcznych dociekań naukowych, prowadzonych przez specjalistów z różnych dziedzin i różnych krajów europejskich. Poszukiwania te okazały się nie tylko interesującym problemem badawczym, ale też kwestią niezwykle praktyczną – istotną więc dla odpowiednich agend administracyjnych Unii Europejskiej. W związku z tym, kwestie relacji między mediami a integracją społeczeństwa, a zwłaszcza asymilacja cudzoziemców (w tym przede wszystkim obywateli państw trzecich) w społeczeństwie stały się ważnym przedmiotem projektu realizowanego przez Stowarzyszenie Solidarności Globalnej od maja 2012 r. do czerwca 2013 r. Cały ten projekt, jak można przeczytać na dedykowanej mu stronie internetowej, był szerokim spojrzeniem, które-

go celem stało się „przygotowanie osób stale pracujących z cudzoziemcami, w tym pracowników socjalnych i wolontariuszy, a także dziennikarzy lubelskich mediów oraz przyszłych dziennikarzy, do rzetelnego informowania społeczeństwa przyjmującego o obecności, życiu, kulturze, religii, stylu życia cudzoziemców, w tym Obywateli Państw Trzecich (nienależących do Unii Europejskiej)”¹. Osiągnięciu tego celu służyły szkolenia, warsztaty i cykl spotkań, które stworzyły przestrzeń wymiany wiedzy i doświadczenia dla ekspertów-praktyków z krajów UE i szerokiego grona osób pracujących lub planujących pracę na rzecz integracji cudzoziemców ze społeczeństwem przyjmującym.

Przygotowanie, o którym mowa wyżej, byłoby niemożliwe bez podstaw teoretycznych będących efektem przemyśleń wielu osób. Dlatego ważne miejsce w realizacji projektu zajęły analizy dotychczasowych przemyśleń oraz dyskusje, w które włączali się zarówno naukowcy, dziennikarze jak i praktycy na co dzień pracujący z cudzoziemcami. Jedną z takich dyskusji, podczas których spotkali się eksperci-naukowcy, eksperci-dziennikarze i eksperci-praktycy, była międzynarodowa konferencja naukowa, która odbyła się w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II dnia 8 maja 2013 r.² (w stosunku do kilku prelegentów można było odnieść dwa, a nawet wszystkie trzy wymienione określenia).

Konferencja stała się inspiracją i kanwą dla powstania niniejszej publikacji. Zabrane tu materiały nie stanowią jednak prostego zapisu referatów wygłoszonych w auli uniwersyteckiej. One bowiem – jak już zauważono – były przyczynkami do powstania artykułów zamieszczonych w monografii. Choć tytuły wielu tekstów i całej monografii są zbieżne z tymi z plakatu konferencyjnego, to jednak publikacja traktuje temat szerzej niż konferencja. Teksty składające się na książkę są bogatsze i pełniejsze od referatów, które wybrzmiały w trakcie majowego spotkania naukowego w Lublinie, co nie wynika jedynie z uzupełnienia tekstów przez poszczególnych autorów, ale też z faktu, że w spisie treści można znaleźć nazwiska autorów, którzy nie byli prelegentami.

---

¹ Integracja w globalnej wiosce – O projekcie, <http://globalintegration.eu> [dostęp 1.6.2013].

² Media o cudzoziemcach w Polsce i Unii Europejskiej, <http://idiks.org/media-o-cudzoziemcach-w-polsce-i-unii-europejskiej-2> [dostęp 1.6.2013].

Książka składa się z trzech części. Pierwszą stanowią teksty ekspertów z Niemiec, Austrii, Słowacji i Czech. Lektura tych opracowań jest zakresleniem szerokiej perspektywy, na tle której, jako uszczegółowienia różnych tez, jawią się wypowiedzi polskich specjalistów. Dopełnieniem takiego spojrzenia są teksty przygotowane przez studentów. Każdy z artykułów zawiera kompletną bibliografię. Całość zaś zamyka aneks *O autorach*.

Wśród tych, którzy podzielili się swoimi przemyśleniami w formie artykułów naukowych są specjaliści z różnych dziedzin. Obok socjologów i przedstawicieli innych nauk społecznych nie brakuje też psychologów, pedagogów, prawników, filozofów i teologów (więcej informacji o poszczególnych osobach w *O autorach*). Bez wątpienia wszyscy oni tworzą grupę specjalistów-medioznawców, czyli osób, których badania prowadzone z różnych perspektyw oscylują wokół problematyki mediów. To wszystko sprawia, że oddawana do rąk Czytelnika publikacja stanowi swego rodzaju kompendium współczesnej europejskiej wiedzy dotyczącej jednocześnie mediów i integracji cudzoziemców.

Lublin, 1 czerwca 2013 r.